

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

ЗМІСТ

Секція 1. Особливості розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах	
Йохна В.М. ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	8
Козик І.М., Січ Г.В. НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	11
Кузьменко В.М. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ЗМІСТ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ	14
Мищенко Н.Г., Мищук І.П. ФІНАНСОВІ ПОТОКИ В СИСТЕМІ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	16
Нестерова С.В. ФІНАНСОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	19
Петричко М.М., Махлинець М.В., Бігарій О.П. ДО ПИТАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ	22
Петричко М.М., Надь С.В. ФАКТОРИ ВЛИВУ НА КРЕДИТОРСЬКУ ТА ДЕБІТОРСЬКУ ЗАБОРГОВАНІСТЬ	24
Росола У.В., Барковський Я.О., Локес О.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	27
Удуг Р., Олексин Р., Лукачина В. БЮДЖЕТУВАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕС-ОДИНИЦЬ	30
Секція 2. Концептуальні засади формування менеджменту і маркетингу в умовах кризової економіки	
Paweł Kaczmarczyk THE ABUSE OF A DOMINANT POSITION ACCORDING TO EU LAW. THE CASE OF THE POLISH TELECOMMUNICATIONS MARKET	34
Городницький В.В. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	37
Черничко Т.В., Драгостінов М.М. СЕМАНТИКА ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	40
Козик І.М., Козик Я.В., Козик В.Я. ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ	44
Козик І.М., Козик Я.Я., Козик В.Я. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	47
Козик І.М. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНА ЕКОНОМІКА	49
Лешанич С.Є. МОДЕЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ТУРИЗМОМ ТА МІСЦЕВОЮ ЕКОНОМІКОЮ	52
Лизанець А.Г., Феєр О.В., Сарай В.М. СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	54
Максютова О.В., Кампов Н.С. ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ	57
Михальчинець Н.О., Прокопець Р.І., Неймет В.В. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	60
Петричко М.М., Поцко В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ БІЗНЕСОВИХ СТРУКТУР	63
Петричко М.М., Яцик Є. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	65
Пугачевська К.Й., Волкова А.О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РЕГІОНАЛЬНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	69
Пугачевська К.Й., Мілашовська К.Й. РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	71
Реблян Г.С. ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	73
Рибчак В.І., Черничко С.Ф. ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	76
Росола А.П. НАСЛІДКИ ВІЙНИ У КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	79

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

- збільшення попиту на товари та послуги (що призводить до збільшення обсягів їх виробництва в місцевій економіці);
- збільшення виробництва в промисловості (що призводить до збільшення числа робочих місць в промисловості та сфері послуг в місцевій економіці).

Отже, розвиток туризму може сприяти розвитку промисловості та сфери послуг шляхом збільшення попиту на продукти та послуги, які виготовляються туристами, і збільшення числа робочих місць в промисловості та на підприємствах, що забезпечують відтворення різноманітних видів послуг. Відповідно до специфіки туризму як супутньої галузі місцевої економічної діяльності, він має вплив не тільки на задоволення попиту споживачів на відпочинок, культурне пізнання та оздоровлення, але й на базові галузі місцевої економіки через різноманітні зв'язки, що також забезпечують мультиплікативний ефект [1].

Список використаних джерел:

1. Колосінська, М. І., Бойда, С. В. (2021). Мультиплікативний ефект туристичної сфери. Ефективна економіка, № 1, URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/81.pdf
2. Trends, Prospects and Challenges of Sustainable Tourism Development: monograph / Ed. by Marta Barna. Lviv: Lviv University of Trade and Economics, 2020. 252 p.
3. Virtual Excursions on the Platforms of Virtual Museums: Collaboration of Educational Tourism and Innovative Educational Practices Viktoriia Tserklevych, Liudmyla Koval. С. 67-78.

УДК 658.5.012

Лизанець А. Г.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму
Феср О. В.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму
Сарай В. М.
Мукачівський державний університет

СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Постійна нестабільність середовища господарювання створює ризики для розвитку підприємницьких структур і формує передумови для виникнення кризових явищ як на макро-так і на мікроекономічному рівнях.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває вивчення можливостей ефективного управління кризовими ситуаціями на підприємстві, загострюється питання вибору методів

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

протистояння кризи чи мінімізації негативних наслідків від неї, дослідження причин розвитку локальних чи системної кризи і організації заходів по антикризовому управлінню. Виникає потреба розробки оптимальних підходів до організації антикризового управління підприємством в сучасних умовах господарювання з врахуванням ситуаційних чинників впливу.

Криза на підприємстві – це загострення суперечностей у соціально-економічній системі організації, що загрожує її життєстійкості в навколишньому середовищі та вимагає від неї якісно нових змін [1, с.19].

Виникнення кризи обумовлює певні загрози та ризики для підприємства, а її подолання має певні наслідки для його подальшого функціонування:

- позитивні, при подоланні накопичених протиріч та забезпеченні оновлення фундаментальних бізнес-процесів;
- негативні, якщо наслідком кризи є призупинення діяльності підприємства, виникнення ситуації банкрутства, добровільна або примусова ліквідація господарюючого суб'єкта.

До факторів зовнішньої дії, що спричиняють кризові явища на підприємстві, належать: негативні тенденції в галузі (насиченість ринків, падіння попиту, монополізація ринків, недоброчесна конкуренція); зацікавленість акціонерів та кредиторів у банкрутстві (невигідні для підприємства умови укладання угод, невиконання зобов'язань, викуп зовнішніх зобов'язань підприємства); перевищення витрат над ціною реалізації (зростання збитків, зменшення витрат на оплату праці); невідповідність стратегії вимогам ринку (відсутність змін у товарній структурі реалізації, відсутність продуктивних та технологічних інновацій); криза у пов'язаних галузях (подорожчання продукції, загострення конкуренції на ринках пов'язаних галузей) [2].

До факторів внутрішньої дії, що можуть призвести до появи кризи на підприємстві, відносять: внутрішні конфлікти (між рівнями управління та посадовими особами); невдало обрана стратегія (зниження показників ефективності); неузгодженість позиції менеджменту та власників (неефективність управлінських дій).

Криза в будь-якій сфері діяльності підприємства може привести до кризових явищ та появи чинників, здатних викликати збої в нормальному режимі діяльності підприємства, що може викликати неплатоспроможність та загрозу банкрутства. З метою уникнення кризових ситуацій у діяльності підприємства, важливе значення має діагностика кризових явищ у різних сферах його діяльності та організація антикризового управління.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Щодо конкретизації сутності антикризового управління, то існує декілька основних підходів до його визначення. Прибічники одного вважають, що антикризове управління має здійснюватися, коли підприємство вже опинилося в кризовому стані і показники його господарської діяльності значно погіршилися. На думку прибічників іншого підходу, доцільніше підтримувати діяльність підприємства у стабільному стані, незважаючи на загрози і ризики. Третій підхід щодо визначення сутності антикризового управління наголошує на необхідності попередження кризи на підприємстві. Ми вважаємо, що антикризове управління має поєднувати в собі заходи з попередження виникнення кризи, підтримання підприємства у стабільному стані та, у разі необхідності, виведення підприємства з кризи. Залежно від ситуації, яка склалася на підприємстві антикризове управління може носити попереджуючий чи реагуючий характер. Попереджуваче антикризове управління виникає при появі «слабких» сигналів про кризові ситуації й спрямоване на запобігання розвитку кризи. Реагуюче антикризове управління активізується при фактичній наявності кризових ситуацій на підприємстві. Як попереджуваче, так і реагуюче антикризове управління спирається на ситуаційні чинники впливу.

Ситуаційний підхід до антикризового управління виявляється найбільш відповідним до сучасних умов функціонування підприємств. Він повинен спиратися на постійний моніторинг внутрішнього та зовнішнього середовища господарювання, підвищення гнучкості системи управління, розробку підготовчих планів та попереджувачих заходів, які застосовуються при виникненні проблемних ситуацій і кризи на підприємстві. Ситуаційний антикризовий менеджмент передбачає певну технологію реагування на складену ситуацію та управління нею, яка залежить від характеристик самої ситуації та умов, що склались на підприємстві.

В основі ситуаційного антикризового управління лежить розробка ситуаційних адаптивних планів, що передбачають обґрунтований вплив на проблемні аспекти діяльності, на чинники, які їх викликали, а при неможливості впливу на відповідні чинники – на мінімізацію негативних наслідків від настання кризової ситуації на підприємстві. Крім того важливою складовою антикризового ситуаційного управління є прогнозування кризових ситуацій у діяльності суб'єкту господарювання з метою ранньої діагностики ризиків і проявів кризи у різних бізнес-процесах та застосування засобів впливу на них з метою недопущення розвитку і негативного впливу на підприємство.

Список використаних джерел:

1. Ковалевська, А. В. (2016). Антикризове управління підприємством. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 140 с.

2. Лігоненко, Л. О. (2001). Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій К.: КНТЕУ. 580 с.
3. Мельниченко, О.О. (2015). Сутність антикризового управління підприємством у сучасних умовах господарювання. Економічний аналіз. Т. 21. № 2. С. 157-162.

УДК 330.332 (477)

Максютова О. В.,
PhD, провідний фахівець відділу науково-технічної діяльності
Кампов Н. С.,
старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та
туризму
Мукачівський державний університет

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

Під інноваційною інфраструктурою розуміють сукупність господарюючих суб'єктів, спрямованих на створення і реалізацію нових інноваційних продуктів. Інноваційна інфраструктура сучасного туристично-рекреаційного комплексу регіону повинна включати п'ять функціональних блоків: фінансового, матеріального, інформаційного, трудового і експертного (рис. 1) [1].

Рис. 1. Інноваційна інфраструктура сучасного туристично-рекреаційного комплексу регіону [1]

До об'єктів інноваційної інфраструктури в туристично-рекреаційному комплексі Західного регіону необхідно віднести технологічні парки, бізнес-інкубатори в туристській